

JAARVERSLAG SEOB 2004

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Overleg	5.8 Kempisch bedrijvenpark
1.1 Overleg met GS	5.9 Vereenvoudiging regelgeving / procedures
1.2 Overleg met PS	5.10 Deelname in PPC en PCLG
1.3 Overleg met derden	5.11 Overige zaken
2. Bestuurlijk	6. Mobiliteit & Infra
2.1 Van SEOB naar SER Brabant	6.1 Kwartiermaken
2.2 BrabantStad	6.2 OWN-dossier
2.3 Grotestedenbeleid	6.3 Opcenten motorrijtuigenbelasting
2.4 Overige bestuurlijke zaken die tijdens het verslagjaar zijn behandeld	6.4 PVVP+ en de gebiedsgerichte uitwerking
	6.5 Overige zaken
3. Economie	7. Milieu & Water
3.1 Economische Barometer / SEV 2005	7.1 Waterschappen
3.2 Plattelandseconomie	7.2 Water op maat
3.3 ICT-infrastructuur	7.3 Zaken die in de commissie Milieu, Water en Energie aan de orde kwamen
3.4 Industrieagenda	8. Organisatie en werkwijze
3.5 NV BOM	8.1 Samenstelling bestuur
3.6 Brabantse Economieprijs	8.2 Secretariaat
3.7 Startnota 'Brainport Brabant'	8.3 Organisatie advisering
4. Arbeidsmarkt & Onderwijs	8.4 Communicatie en PR
4.1 HRM-agenda	8.5 Financiën
4.2 De arbeidsmarkt in 2010, liggen we op koers?	
4.3 Jeugdwerkloosheid	Bijlage 1: Standpunten en adviezen
4.4 Onderbenutting EU-fondsen werkgelegenheid	Bijlage 2: Samenstelling bestuur SEOB
5. Ruimte	Bijlage 3: Samenstelling commissies / werkgroepen
5.1 Nota Ruimte	
5.2 Uitwerkingsplannen Streekplan	
5.3 Reconstructie onder de loep	
5.4 Beleidsbrief "Bedrijven, zelfstandige kantoorvestigingen, detailhandel en Voorzieningen"	
5.5 Beleidsnota "Buitengebied in ontwikkeling"	
5.6 Herstructurering bedrijventerreinen	
5.7 Monitoring bedrijvenlocaties (afsprakenkader streekplan)	

Voorwoord

In sociaal-economisch opzicht was 2004 een jaar om snel te vergeten. Vooral vanwege de tegenvallende prestaties van de industrie lag de economische ontwikkeling van Brabant onder het Nederlandse gemiddelde.

We hadden te maken met een krimpende economie en alle prognoses over een aantrekkende economie werden gelogenstraft. De Economische Barometer Brabant (EIM) bereikte in het vierde kwartaal de laagste stand van 2004 en inmiddels weten we dat die lijn in de eerste helft van 2005 is doorgetrokken.

Al met al dus een weinig opwekkend beeld. Vooralsnog mogen we er echter vanuit gaan dat de oorzaak vooral conjunctureel is, dus vroeg of laat gaat de regionale economie weer stevig aantrekken. Dat neemt echter niet weg dat we ons serieus moeten afvragen wat de oorzaak is van het relatief lange uitblijven van het herstel in Nederland, en in Brabant in het bijzonder. Doen we voldoende aan het verbeteren van het ondernemingsklimaat en aan het aanpakken van de zwakke plekken in onze economische structuur?

In dat opzicht is de in 2003 door SEOB gepresenteerde Vitaliteitsagenda 2003-2007 nog steeds zeer actueel. Er is behoefte aan een overheid die als 'launching customer' activiteiten entameert en investeringen in de markt aanjaagt.

Terugkijkend op het afgelopen jaar constateer ik dat de provincie stevig en ambitieus aan slag is gegaan. Veel zaken zijn in 2004 energiek in uitvoering genomen, onder meer op ruimtelijk gebied met de uitwerkingsplannen streekplan en de reconstructie- en gebiedsplannen.

Op economisch gebied is met Brainport Brabant de basis gelegd voor een ambitieuze aanpak van de kansen op het gebied van kennis en innovatie. En in het verlengde daarvan is ook hard gewerkt aan een actieplan arbeidsmarkt en HRM, wat zeer nodig is om de meervoudige problematiek waar Brabant voor staat aan te pakken.

Ik hoop van harte dat deze energieke lijn in 2005 wordt doorgezet en dat er een eind komt aan het alsmaar praten over strategisch vitale zaken als de ruit om Eindhoven en Moerdijkse Hoek. Geen woorden maar daden!

Voor onszelf was 2004 een bijzonder jaar, naast de gewone advies- en overlegzaken er is veel energie gestoken in de evaluatie. Ondanks de stevige verbouwingswerkzaamheden ging de verkoop gewoon door en inmiddels zijn heldere lijnen uitgezet naar de toekomst. De transformatie naar SER Brabant is een feit en ik hoop en verwacht dat wij ook de komende jaren een stevige bijdrage zullen leveren aan het versterken van de sociaal-economische structuur van Brabant.

Harrie Boogers,
voorzitter

1. Overleg

1.1 Overleg met GS

Tijdens het verslagjaar heeft een aantal malen overleg plaatsgevonden met de coördinerend gedeputeerde voor SEOB, de heer Onno Hoes. Naast inhoudelijke zaken in het kader van de advieswerkzaamheden ging dit overleg vooral over de evaluatie van SEOB en de doorwerking daarvan in de nieuwe provinciale adviesstructuur.

Ook met andere gedeputeerden was er in 2004 incidenteel overleg over lopende zaken:

- met gedeputeerde Janse de Jonge over de adviesagenda mobiliteit en bereikbaarheid
- met gedeputeerde Rupp over uitwerking streekplan (o.m. monitoring bedrijven-locaties) en reconstructieplannen
- met gedeputeerde Luijendijk over de Arbeidsmarkt en HRM agenda (Lissabon)

Voorts was er in juni 2004 plenair overleg met het gehele College van GS. Behalve het te hernieuwen instellingsbesluit SEOB is gesproken over actuele adviesvraagstukken zoals de industrieagenda, de doorwerking van de nota's Pieken in de Delta en de Nota Ruimte, alsmede het advies van SEOB over de economische vitaliteit landelijk gebied (Reconstructie onder de loep).

1.2 Overleg met PS

Tijdens de verslagperiode is er incidenteel overleg geweest met enkele fracties uit Provinciale Staten, alsmede met een aantal individuele Statenleden. Dit soort overleg was veelal op verzoek van PS en het ging hoofdzakelijk om de doorwerking van de evaluatie SEOB in de nieuwe provinciale adviesstructuur

1.3 Overleg met derden

In het kader van het advieswerk van SEOB is er in 2004 veel contact geweest, formeel en informeel, met andere partijen en instanties op sociaal-economische en bestuurlijk gebied.

Genoemd kunnen worden:

- overleg met NV BOM (september in bestuur SEOB)
- overleg met portefeuillehouders EZ van de B5-steden over BrabantStad (2x)
- overleg met BMF e.a. over streekplanuitwerking in provinciale klankbordgroep (2x)
- overleg met partners in Pact Brabant over arbeidsmarktvragestukken
- overleg met branches en O&O-fondsen over Arbeidsmarkt -HRM
- overleg met SER en provinciale SER's (2x)

2. Bestuurlijk

2.1 *Van SEOB naar SER Brabant*

Gedurende het gehele verslagjaar heeft dit onderwerp op de agenda gestaan.

Het evaluatierapport van prof. Kolnaar c.s. (najaar 2003) vormde de basis voor de te hernieuwen afspraken tussen GS en SEOB. Dit diende te passen in de nieuwe provinciale adviesstructuur, een van de expliciete actiepunten uit het provinciale bestuursakkoord.

Beide partijen bleken bereid het rapport Kolnaar als uitgangspunt te nemen, hoewel er best enkele stevige discussiepunten lagen. Onderkend werd overigens dat het overnemen van de belangrijkste aanbevelingen een duidelijke koerswijziging zou inhouden, feitelijk de ontwikkeling naar een provinciale SER met het accent op de adviesrol. Hiertegen werd door niemand een veto uitgesproken, wel was er behoefte aan meer duidelijkheid op onderdelen. Reeds tijdens een overleg met gedeputeerde Hoes in april was gebleken dat de discussie zich vooral toespitste op zaken als de financiële basis, het (onafhankelijk) voorzitterschap en de samenstelling.

Belangrijk feit was dat Provinciale Staten op 1 oktober 2004 besloten, vooruitlopend op de besluitvorming over de nieuwe provinciale adviesstructuur, het SEOB aan te wijzen als formeel adviesorgaan op sociaal-economisch gebied.

Ter uitwerking van een en ander besloot het bestuur SEOB op 21 oktober een commissie-van-voorbereiding in te stellen. De commissie bestond uit de heren Boogers (vz/MKB Nederland), Keulen (Unie mhp), Schipper (KvK's), Van Vroenhoven (BZW) en Walravens (FNV). Belangrijkste agendapunten:

- aanstelling onafhankelijk voorzitter
- nieuwe samenstelling van het SEOB (zetelverdeling)
- instelling DB
- aantrekken 'kroonleden'
- financiering

Over de meeste van deze zaken rapporteerde de commissie in december aan het bestuur. De werving & selectie van een onafhankelijk voorzitter kostte meer tijd. Het bestuur nam de voorstellen vrijwel ongewijzigd over. Tevens werd in de context van e.e.a. besloten tot het doorvoeren van een naamswijziging:

2.2 *BrabantStad*

In februari lag het conceptprogramma BrabantStad voor in het bestuur SEOB. Kort daarvoor was hierover geadviseerd, dat er met als positief gevolg in het programma meer aandacht is gekomen voor zaken op het gebied van kennis & innovatie.

De meningsvorming in SEOB over BrabantStad is gevoed door een ad hoc-overleg met de EZ-portefeuillehouders van de B5-steden, dat tijdens het verslagjaar twee keer plaatsvond.

Belangrijk inhoudelijk punt van discussie was de potentiële spanning tussen BrabantStad en de EZ-nota 'Pieken in de Delta', die pleitte voor een tweedeling van Zuid-Nederland.

Overleg hierover in SEOB leidde tot het besluit dit discussiepunt voorlopig te parkeren.

Begin 2004 lag het verzoek van het programmabureau voor om adhesie te betuigen aan het programma BrabantStad.

Hoewel dit op hoofdlijnen kon worden onderschreven, werd toch besloten geen gevolg te geven aan dit verzoek, omdat het bestuur van oordeel was dat dit niet paste bij de (nieuwe) rol en positie van SEOB. Aldus werd in februari bericht aan BrabantStad en de organisaties van het bedrijfsleven.

2.3 *Grotestedenbeleid*

In februari 2004 heeft in het bestuur SEOB een oriënterende bespreking plaatsgevonden over de provinciale startnotitie Grotestedenbeleid. Vastgesteld is dat dit potentieel tot het adviesterrein van SEOB zou moeten worden

gerekend, gezien de duidelijke dwarsverbanden met de actuele sociaal-economische vraagstukken. Dit werd bevestigd tijdens de contacten met de portefeuillehouders EZ van de B5-steden die in 2004 enkele malen plaatsvonden (zie hierboven).

2.5 *Overige bestuurlijke zaken die tijdens het verslagjaar zijn behandeld:*

- Floriade Tilburg 2012 (adhesiebetuiging)
- Deregulering (input SEOB voor provinciale inventarisatie)
- Waterschappen en bedrijfsleven (zie Milieu & Water)

3. Economie

3.1 *Economische barometer / SEV 2005*

Hoewel verre van spectaculair, werden de economische prognoses in de loop van 2004 voorzichtig wat gunstiger. De economische ontwikkelingen zijn binnen SEOB uiteraard met enige regelmaat onderwerp van bespreking geweest. In oktober gebeurde dit meer thematisch. Mevrouw Heleen Stigter van het EIM was te gast in bestuur voor een toelichting op de Economische Barometer en de in voorbereiding zijnde Sociaal-Economische Verkenning 2005. In beide gevallen was EIM opdrachtnemer. Algemene opinie binnen SEOB was dat deze analyses een onderstreping waren van het moeizame economisch herstel. De SEV werd dan ook in grote lijnen onderschreven, slechts op één onderdeel was er een duidelijk verschil van inzicht. Het betrof het statement van het EIM dat Brabant niet echt een bereikbaarheidsprobleem had.

GS heeft het SEOB niet om advies gevraagd over de SEV 2005 en er was onvoldoende aanleiding hierover een ongevraagd advies uit te brengen.

3.2 *Plattelandseconomie*

In juni werd het advies "Reconstructie onder de loep" vastgesteld door het bestuur SEOB en nog diezelfde maand toegezonden aan de provincie. Het advies was gericht aan de Provinciale Commissie Landelijk Gebied (PCLG) en het College van GS. Centraal in dit advies stond de invulling van de economische en sociale doelstellingen van de reconstructie landelijk gebied. In dit kader heeft onder meer een toetsing plaatsgevonden van het sociaal-economisch gehalte van de op dat moment (medio 2004) voorliggende concept-reconstructie- en gebiedsplannen. Het advies was hierover zeer kritisch en stelde vast dat er, een enkel plan uitgezonderd, slechts sprake was van marginale aandacht voor zaken als economische vitaliteit en leefbaarheid.

Op grond van een nadere analyse van de actuele sociaal-economische ontwikkeling in het landelijk gebied deed de nota een aantal aanbevelingen, bedoeld als inbreng voor de meerjarenafspraken tussen provincie en reconstructiecommissie t.a.v. de economische en sociale doelstellingen van de reconstructie.

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen:

- **de provinciale nota 'Buitengebied in ontwikkeling' biedt voldoende planologische mogelijkheden**
- **naar een programmatische aanpak, zoals de REAP's in de stedelijke gebieden**
- **bestaande ondernemers actief betrekken bij "nieuwe economische dragers"**
- **de regio zelf aan slag, sterker gefaciliteerd door de provincie**
- **grotere financiële impuls van de provincie: €50 mln. voor 2005-2008**
- **meer en concrete aandacht voor hefboomconstructies groen/rood**
- **concreet aan de slag met enkele pilots (rol KvK's)**

3.3 *ICT-infrastructuur*

Op initiatief van BZW, NV BOM en de Brabantse Kamers heeft de Stec-groep onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de ICT-infrastructuur op bedrijventerreinen. Het rapport werd in maart door SEOB besproken en op hoofdlijnen onderschreven.

Vervolgens werd het Stec-rapport op 2 april door de voorzitter SEOB, mr. H. Boogers, aangeboden aan de gedeputeerde voor Economische Zaken, de heer Hoes. Het Stec-rapport stelde vast dat de ICT-infrastructuur op hoofdlijnen weliswaar aanwezig is in Brabant, maar dat zich op diverse bedrijventerreinen nog knelpunten voordoen. Als gevolg van het op veel terreinen ontbreken van een fijnmazige verbinding met glasvezelkabels, blijken namelijk veel bedrijven nog niet te kunnen beschikken over de noodzakelijk snelle verbindingen.

Van de 125 grootste Brabantse bedrijvenlocaties is de ICT-situatie in kaart gebracht. Hieruit bleek dat de meeste knelpunten in Oost-Brabant lagen: op 8 van de 20 grotere bedrijventerreinen aldaar zijn knelpunten in de ICT-infrastructuur geconstateerd.

Belangrijkste conclusie naar aanleiding van dit onderzoek was dat hier, gezien de betekenis voor de economische ontwikkeling, aanleiding is voor een stevige gezamenlijke aanpak door overheid en bedrijfsleven. Dit was dan ook het belangrijkste signaal van SEOB aan het College van GS naar aanleiding van het Stec-rapport.

3.4 *Industrieagenda*

Medio 2004 is een SEOB-notitie over de Brabantse industrieagenda opgesteld ten behoeve van een periodiek overleg met het College van GS op 15 juni.

In aansluiting op de eerder (maart 2003) uitgebrachte Vitaliteitsagenda werd bepleit steviger te investeren in een aantal sociaal-economische thema's zoals kennis, innovatie, arbeidsmarkt en scholing.

De titel "industrieagenda" was overigens ontleend aan de landelijke industrie- en groeibrief van het kabinet. SEOB maakte zich zorgen over het uitblijvend economisch herstel en het tekortschietende vestigings- en ondernemingsklimaat. Ondanks een aantal goede initiatieven (Innovatienota, instelling Innovatieraad, economische oriëntering BrabantStad) moest worden geconstateerd dat de door het bedrijfsleven ervaren urgenties niet breed werden onderkend. Hamvragen waren: Liggen we op koers? Kan de effectiviteit en slagkracht verder worden vergroot? Deze vragen werden vervolgens geprojecteerd op enkele actuele provinciale beleidsdossiers, zoals de planning en herstructurering van bedrijventerreinen, de innovatieagenda, de aanpak van sociale innovatie, de bereikbaarheidsaanpak, anticyclisch investeren en de duurzaamheidsagenda. Naar aanleiding van dit overleg is afgesproken dat de provincie in 2005 met een tussenbalans komt van de Kadernota Sociaal-Economisch Beleid.

3.5 *NV BOM*

Op 23 september was er in het bestuur SEOB overleg met een delegatie van de NV BOM, met als aanleiding het Jaarrapport 2003 van de BOM. Gesproken is over de volgende zaken:

- de actuele economische ontwikkeling
- de positie van de BOM in het kader van de landelijke evaluatie ROM's
- enkele relevante dossiers, zoals Herstructurering Bedrijventerreinen, BrabantStad, Brainport Brabant en de provinciale Innovatienota, alsmede de actuele BOM-initiatieven en programma's op dit gebied

3.6 *Brabantse Economieprijs*

Op 11 november 2004 is de 3-jaarlijkse Brabantse Economieprijs uitgereikt. Evenals in het verleden was dit een coproductie van provincie en SEOB. Het thema was dit keer de "product- en marktinnovatie in het midden- en kleinbedrijf". Het ging dus om ondernemers die er het best in geslaagd waren deze vormen van innovatie met elkaar te verbinden en als zodanig als voorbeeld konden dienen voor andere bedrijven in Brabant. Juryvoorzitter was de heer ir. W.K. (Kees) Wiechers, oud voorzitter Raad van Bestuur

Essent. Overige leden: Anne-Marie Rakhorst (Search bedrijven), prof. Bart Nooteboom (UvT), ir. Egbert-Jan Sol (TNO-industrie) en mr. Harrie Boogers (MKB Brabant/SEOB).

Uit de ca. 70 aanmeldingen heeft de jury uiteindelijk een selectie gemaakt van de volgende vijf nominaties, waar men op bedrijfsbezoek is geweest:

- QI Press Controls te Oosterhout (intelligente meet- en besturingstechnologie voor de grafische industrie)
- Rodenburg Polymers te Oosterhout (afbreekbare bioplastics uit aardappelreststoffen)
- Power Motive te Oudenbosch (vernieuwend model accuklemmen voor automotive)
- Tridex te Son (innovatieve trailerbouwer voor automotive)
- Sioux te Son

De jury was zeer onder de indruk. Men beseftte nog maar het topje van de ijsberg te hebben gezien en concludeerde dat er enorm veel kwaliteit en potentie zit in de Brabantse economie.

Bij de bedrijfsbezoeken trof men een diversiteit in oplossingen om de internationale concurrentie het hoofd te bieden en om internationale markten te betreden.

Opnieuw werd duidelijk dat innovatie geen mono-begrip is. Van high tech producten, zeer hoogopgeleid personeel, en een flitsende presentatie en marketingaanpak tot uitermate slimme low tech, relatief laag opgeleid personeel, een doe-maar-gewoon aanpak. Maar in alle gevallen: optimaal ondernemerschap, veel aandacht voor markt en marktkansen, samenwerking met kennisinstellingen en/of bedrijven met veel R&D, en veel aandacht voor het personeel. In alle gevallen bleek er ook aan de innovaties een belangrijke duurzaamheidsvooruitgang te zijn verbonden. Het bleek niet eenvoudig om een winnaar te kiezen. De vernieuwing stond in alle gevallen buiten kijf, soms wat meer als grote stap, soms als innovatie in kleinere stappen.

Ook de selectie op het criterium van bewijs van de markt was onvoldoende onderscheidend. Het criterium van de uitstraling voor de Brabantse economie heeft uiteindelijk de doorslag gegeven.

Winnaar van de Brabantse Economieprijs 2004 was: **QI Press Controls uit Oosterhout.**

Uit het juryrapport: Het klassieke verhaal van "geen gehoor krijgen bij je werkgever", de garage, de hypotheek op het huis, en vervolgens het veroveren van de wereldmarkt. Dit gecombineerd met de hoop en verwachting van de jury dat de combinatie van beeldherkenning en processturing in de Brabantse economie, met onze machinebouwers en vele procesmatig werkende bedrijven een veel bredere toepassing kan vinden dan alleen in de grafische industrie.

de heer ing. M. Jansen, directeur QI Press Controls (rechts op de foto)

3.7 Startnota 'Brainport Brabant'

In januari heeft het SEOB advies uitgebracht over de provinciale startnota 'Brainport Brabant'. In de maanden daaraan voorafgaand waren de partijen in SEOB reeds geconsulteerd door de provincie en was er ook binnen SEOB over gediscussieerd. De startnota vormde de basis voor het provinciale Actieprogramma Innovatie (2005).

Hieronder worden de hoofdpunten uit het SEOB-advies over 'Brainport Brabant' opgesomd:

- **Meer focus d.m.v. concrete en vooral meetbare doelstellingen en verwachtingen;**
- **Regio beschouwen als dé arena, met bedrijven en kennisinstellingen als eerste verantwoordelijke partners;**
- **Keuzes en prioriteiten**
  - **Zet in op behoud en versterking van bestaande bedrijvigheid, i.h.b. het MKB**
  - **Daag stuwende sectoren in de industrie uit om hun competentieclusters anno 2010 te formuleren conform de Make It-aanpak (opmaat voor concrete innovatie-aanpak)**
  - **Specifieke aandacht voor de HRM-agenda en de relatie met arbeidsmarkt en onderwijs**
  - **Brabantbreed inzetten op enkele overstijgende thema's, zoals Jeugd en Techniek**
- **Rol van de Innovatieraad: mede richting geven aan de keuzes en prioriteiten, realiseren van topprojecten en in dat kader een gerichte lobby in Den Haag en Brussel, bevorderen van de programmatische opschaling van de innovatieaanpak;**
- **Rol provincie: faciliteren en bevorderen van programmatische opschaling van de innovatieaanpak via BOM en IAB.**

4. Arbeidsmarkt & Onderwijs

4.1 HRM-agenda

In het advies over de startnota 'Brainport Brabant' (zie onderdeel Economie) had SEOB al aandacht gevraagd voor de HRM-agenda. Gesignaleerd werd dat er weliswaar veel initiatieven op stapel staan, maar dat de focus vooral was gericht op de hardware (technologie, proces, markt) en veel minder op de softwarekant van innovatie, ofwel de kennisdragers. Omdat de vrees bestond dat dit min of meer een sluitpost zou blijven van het kennis & innovatiebeleid heeft SEOB dit opgepakt, met als ambitie het stimuleren van een regionale programmalijn HRM als onderdeel van het innovatiebeleid. Gemeld werd dat hierover nog nader advies zou worden uitgebracht aan de provincie en het bedrijfsleven. De doelstelling werd als volgt omschreven:

"SEOB wil, mede in het licht van de Lissabon-ambities van de EU, bevorderen dat er een programmatische aanpak van Innovatie-HRM komt in Brabant".

In samenwerking met Cinop (kenniscentrum innovatie van beroepsonderwijs en bedrijfsopleidingen) en Rotor (arbeidsmarktexpert) is daartoe een concept ontwikkeld met de volgende trefwoorden:

- **Uitgangspunt is de ontwikkeling in branche & bedrijf, met als kernvraag: wat zijn anno 2010 de competentieprofielen? En wat betekent dat voor de hier-en-nu situatie? (backcasting) en het te ontwikkelen beleid bij bedrijven en onderwijsinstellingen?**
- **Het gaat zowel om bestaande kennis (zittend personeel) als om nieuwe kennis (nieuw aan te trekken personeel)**
- **De branches zitten aan het stuur en investeren in de regio (inzet sectorfondsen)**

- **Veelal zal het gaan om een brancheoverschrijdend gebied, bijv. metaal/ICT, food/chemie etc.**
- **Regionale kennis- en onderwijsinstellingen zijn partij bij de programmatische uitwerking**
- **Het gaat zowel om de diepte- als breedtedoelstelling: niet alleen de HBO/WO-kenniswerkers, ook het VMBO en MBO, dus de gehele beroepskolom.**

Doelstelling was dus een vernieuwende, sterk vraaggerichte arbeidsmarkt- en scholingsaanpak die directer aansluit op de economische ontwikkelingen en perspectieven in de regio. Om dit concept verder te ontwikkelen en uit te testen is in 2004 gewerkt aan het ontwikkelen van een 3-tal pilots in de volgende sectoren, en wel op de volgende terreinen:

1. Metalectro + overlaps (ICT, mechatronica e.d.)
2. Automotive (deelname ATC, Automotive Technology Centre)
3. Foodsector + overlaps (techniek, chemie, human health e.d)

Omdat SEOB nadrukkelijk geen projectorganisatie is, werd eind 2004, na terugkoppeling in het bestuur, besloten aan de BOM te vragen het programmamanagement op zich te nemen, wetende dat de BOM in het kader van IAB en andere programma's geïnteresseerd was de HRM-component te betrekken bij economische programma's als Make It en Proces It. Inmiddels is de samenwerking met de BOM een feit.

4.2 De arbeidsmarkt in 2010, liggen we op koers?

Dit was de titel van een enquête van de Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW) onder haar leden. De resultaten van dit onderzoek (ca. 350 respondenten) zijn in april 2004 gepresenteerd in het bestuur SEOB en besproken met de andere partijen.

Kernvraag was of de arbeidsmarkt er klaar voor was om de Lissabonambities (in 2010 behorend tot de beste kenniseconomieën van de wereld) waar te maken. Ofwel: Liggen we op koers of moeten we de bakens verzetten? Het onderzoeksmateriaal bevestigde dat er een fors probleem ligt als de bakens niet tijdig worden verzet.

Brabant heeft in feite een 3-dubbele problematiek:

- dreigend tekort aan kenniswerkers en hoger opgeleide technici
- een overschot aan te laag of verkeerd opgeleiden

- een forse vervangingsvraag vanwege vergrijzing en ontgroening

Voor de partijen in SEOB was dit een bevestiging van de noodzaak om meer te investeren in sociale innovatie en een stevige HRM-aanpak (een "deltaplan arbeidsmarkt en scholing" zoals al eerder bepleit in de Vitaliteitsagenda). Het BZW-onderzoek werd dan ook beschouwd als aansporing om als georganiseerd bedrijfsleven ook zelf met initiatieven en voorstellen te komen, zoals in het voorgaande punt beschreven.

Meer discussie was er overigens over het sombere beeld uit het BZW-rapport over de dreigende uitplaatsing van een fors deel van de laagwaardiger productieactiviteiten. Hierover bleken de meningen van de verschillende partijen enigszins uiteen te lopen.

4.3 Jeugdwerkloosheid

In april is door het bestuur SEOB thematisch stilgestaan bij de ontwikkelingen rond de jeugdwerkloosheid. Mede in dit verband werd kennisgenomen van de aanpak in het kader van het MKB Leerbanenplan en de (landelijke) Taskforce Jeugdwerkloosheid. De belangrijkste constatering over de economie en jeugdwerkloosheid in Nederland resp. Brabant in de analyse van SEOB:

- **Zeer bescheiden groei Nederlandse economie 2004 en 2005, ondanks sterke internationale opleving**
- **Werkloosheid is gestegen tot 6,2% en stijgt tot 7% in 2005**
- **Economische groei dit jaar 1,25% naar verwachting, volgend jaar eventueel 1,5%**
- **Fors verlies werkgelegenheid 5,1% 2003, 6,5% 2004 en 7% in 2005**
- **Eurogebied blijft fors achter bij internationaal herstel.**
- **Eind 2004: naar alle waarschijnlijkheid minimaal 70.000 jongeren in Nederland zonder werk**
- **Aantal jongeren tot 23 zonder baan 2 x zo hoog vergeleken met werkloosheid in andere leeftijdsklassen. 12 % v.d. jeugd is werkloos.**

- **Forse toename aantal jongeren dat werkloosheidsuitkering aanvraagt, aldus UWV.**
- **1 op 10 jongeren onder 23 jaar werkloos**
- **november 2003-januari 2004: 15-24 jaar 100.000 = 11,3% van de beroepsbevolking**
- **60% v.d. jongeren volgt voorbereidend mbo als opstap naar mbo of havo.**

Werkloosheid jonger dan 23 jr. per opleidingsniveau, februari 2004:

	Sub Total	< vbo	vbo	Mbo havo	hb	w	niet bek.
Subtotal	7,444	769	3,26	2,884	23	34	261
Midden-Brab.	1,325	127	561	563	34	11	29
N-O-Brab.	1,553	113	670	656	57	4	53
West-Brab.	2,108	250	901	769	70	10	108
Z-O-Brab.	2,458	279	1,129	896	74	9	71

Kanttekening bij de cijfers:

Lang niet alle werkzoekende jongeren schrijven zich in bij het CWI, omdat jongeren <21 jaar geen recht op een uitkering hebben. Met andere woorden, de feitelijke werkloosheid is vermoedelijk een stuk hoger.

De partijen in SEOB onderschreven de urgentie van de problematiek en spraken de bereidheid uit actief mee te werken aan initiatieven van derden (gemeenten, onderwijsinstellingen e.a.)

Kijkend naar de eigen initiatieven (bijv. MKB leerbanenplan, BZW-stageproject i.s.m. Jongerenloket CWI, project 'behoud van vakmanschap' in de bouw e.a.) kon worden geconstateerd dat deze deels bevredigend verliepen. Wat niet goed bleek te lopen was onder andere het stageproject van de BZW, dat min of meer werd gedwarsboomd door de gemeenten en de door hen gehanteerde regels. De BZW meldde zelfs zich om deze reden gedwongen te hebben gevoeld de actie af te blazen.

4.4 *Onderbenutting EU-fondsen werkgelegenheid*

In maart 2004 vroeg SEOB in een briefadvies aandacht voor de forse onderbenutting van met name het ESF. Dit naar aanleiding van landelijke gegevens, die aangaven dat een speciaal Nederlands werkgelegenheidsfonds van € 500 mln. zelfs nog bijna onbenut was gebleven. Aannemende dat de situatie in Brabant niet veel beter was, werd het College van GS opgeroepen Brabantse initiatieven te bevorderen, op voorhand werd hiervoor steun toegezegd.

SEOB gaf aan dat er alle aanleiding was om extra te investeren op terreinen als arbeidsmarkt, scholing en onderwijs. Vooral in het kader van de ontwikkelingen naar een kenniseconomie en het inspelen op de Lissabondoelstellingen van de EU, is op die terreinen de komende jaren veel extra inzet gewenst.

Beschikbaar werkgelegenheidsgeld, en voor Brabant zou dat in de orde van 75 à 100 miljoen moeten zijn, mag dan niet blijven liggen, aldus het briefadvies.

GS werd geadviseerd de volgende zaken op te pakken:

- 1. Inzicht in de feitelijke besteding van genoemde EU-fondsen vanuit Brabant.**
- 2. Aannemende dat Brabant niet echt afwijkt van het landelijke beeld, wat zijn dan de feitelijke oorzaken van de onderbenutting en hoe kan dat worden opgelost?**
- 3. Zijn er mogelijkheden om de Europese werkgelegenheidsfondsen beter te laten aansluiten op de actuele ambities en initiatieven in Brabant?**
- 4. Kan de provincie een steviger faciliterende rol spelen bij het succesvol inspelen op Europese fondsen?**

Opgemerkt werd nog dat SEOB voorstander is van een steviger rol van de provincie op dit terrein.

Het instellen van een ESF-coördinatiepunt zou daar onder andere in kunnen voorzien. Voorts zou de provincie een waardevolle rol kunnen vervullen bij het financieren in de ontwikkelingsfase van projecten d.m.v. aanjaaggeld. In de praktijk zit daar vaak een bottleneck, omdat Europees geld er niet in voorziet.

Reeds eind maart werd uitgebreid schriftelijk antwoord ontvangen van het College van GS. Men gaf aan dat de benutting van een aantal EU-fondsen gericht op het versterken van de sociaal-economische structuur (Stimulus, Ceres, Interreg en IAB) in het algemeen bevredigend verliep. Van onderuitputting van deze, door de provincie zelf beheerde programma's, was geen sprake. Wel werd de zorg van SEOB gedeeld met betrekking tot het ESF. Uit informatie van het agentschap ESF bleek dat vooral het gebruik door gemeenten gering was, het gebruik door het bedrijfsleven was daarentegen groter. GS zegde overigens toe om onder meer via Pact Brabant extra actie te ondernemen, met aandacht voor het versterken van het regionaal organiserend vermogen. Deze discussie heeft er mede toe geleid dat de provincie vrij snel daarna een ESF-coördinator heeft ingesteld.

Eind 2004 kwam dit vraagstuk terug via de agenda van Pact Brabant. Daar lag een notitie voor, waarin als optie het instellen van een provinciaal aanjaagfonds arbeidsmarkt werd voorgesteld. Van SEOB-zijde werd dit sterk omarmd, onder verwijzing naar de hierboven beschreven discussie. Voorgesteld werd het Pact te laten adviseren over de criteria en het toekennen van middelen uit het provinciale aanjaagfonds.

Van provinciale zijde klonk terughoudendheid door. De echte discussie hierover in het Pact kwam echter pas in 2005.

5. Ruimte

Voor het provinciaal ruimtelijk beleid was 2004 een bijzonder jaar vanwege de operationele start van twee majeure trajecten, namelijk enerzijds de uitwerkingsplannen van het Streekplan en anderzijds de reconstructie- en gebiedsplannen.

Daarnaast werd het afgelopen jaar de eerste Partiële Herziening van het Streekplan 2002 een feit. Dit leidde onder meer tot de voor het bedrijfsleven belangrijke beleidsbrieven "Buitengebied in Ontwikkeling" en "Bedrijven, zelfstandige kantoorvestigingen, detailhandel en voorzieningen".

Provinciaal stond dus de uitvoering nadrukkelijk centraal. Op landelijk niveau eiste de presentatie van de Nota Ruimte veel aandacht op, ook in het SEOB is hier de nodige aandacht aan besteed, hieronder een resumé.

5.1 Nota Ruimte

In het bestuur SEOB heeft deze nota in april en juni op de agenda gestaan, mede ter voorbereiding op het overleg met GS hierover op 15 juni. Kernvraag was uiteraard de betekenis van deze nota voor het lopende en nieuwe provinciale en regionale ruimtelijke beleid. Gevoed door inbreng vanuit de commissie Ruimte (BSK) kwamen de partijen in het SEOB tot de volgende reactie op hoofdlijnen, die ter kennis is gebracht van GS:

- **Grote tevredenheid over de veranderde, minder restrictieve en centralistische toonzetting in vergelijking met de 3e Nota**
- **Positief ook de sterke interrelatie met de sociaal-economische doelstellingen, de verstedelijkingsambities (aanwijzing van stedelijke netwerken) en de ontwikkeling van het bijbehorend landelijke gebied**
- **Groot winstpunt was uiteraard de erkenning van Brabant als één van de meest krachtige en op innovatie gerichte delen van Nederland**

(‘toptechnologische regio Zuidoost-Nederland) en de opname van BrabantStad als 2e nationaal stedelijk netwerk

- **Andere zaken die SEOB positief vond aan de nota: de integraliteit met andere kabinetsnota’s, de duidelijke accentverlegging naar ontwikkelingsplanologie en het sterker aanzetten van de decentralisatie.**
- **Minder positief vond SEOB de beperktheid van de beschikbare rijksmiddelen, ook van de EU (nieuwe structuurfondsen) was minder te verwachten. SEOB stelde vast dat er dus een zware wissel moest worden getrokken op de kracht en kwaliteit van de Brabantse lobby om de nota Ruimte met succes te verzilveren.**
- **Er werd potentiële spanning gesignaleerd met het vigerende Streekplan, omdat de Nota Ruimte (gevoed door de EZ-nota ‘Pieken in de Delta’) een andere clustering van, deels grensoverschrijdende regio’s omvatte.**
- **SEOB vond dat de milieubeweging e.a. te somber waren over de gevolgen van de liberalisering van het ruimtelijk beleid: het Rijk zou “de handen aftrekken van het ruimtelijk beleid” met alle gevolgen van dien voor de ruimtelijke kwaliteit. Echter, SEOB was van mening dat overheid, bedrijfsleven en milieubeweging in de achterliggende jaren afdoende hadden bewezen hun verantwoordelijkheid op dit punt te willen en kunnen nemen (Strategische Agenda, Streekplan, Reconstructie).**
- **Een signaal t.a.v. de uitvoering was dat er een zware wissel getrokken zou worden op twee nieuwe uitvoeringsinstrumenten, de nieuwe Wet RO en een nieuwe grondpolitiek.**
- **Tot slot werd geadviseerd aandacht te schenken aan het inbouwen van incentives voor een regionale aanpak en planning, waarbij werd verwezen naar een recent SER-advies.**

5.2 *Uitwerkingsplannen Streekplan (klankbordgroep)*

De afzonderlijke uitwerkingsplannen zijn niet voor advies aan het SEOB voorgelegd. Wel is er in SEOB enige malen overleg geweest over het proces op hoofdlijnen. De uitkomsten van dat overleg zijn ingebracht in de provinciale klankbordgroep Streekplan die in 2004 tweemaal bijeen is geweest (januari en november).

Dit overleg gaf in februari aanleiding voor een korte reactie gericht aan GS i.c. de gedeputeerde RO, de heer Rüpp. Hoewel er geen reden was voor scherpe kritiek (ook het proces in Waalboss was uiteindelijk ten goede gekeerd), werd wel aandacht gevraagd voor de consultatie en betrokkenheid van het bedrijfsleven en andere maatschappelijke partijen. In feite een oud discussiepunt.

In april nam het bestuur kennis van de reactie van GS. Deze erkende het belang van een goede afstemming met externe partijen, maar was overigens wel van mening dat dit in het algemeen redelijk goed was verlopen.

De klankbordgroep Streekplan van 26 november was de laatste waarin onder "de SEOB-vlag" werd geparticipeerd. Dit paste niet meer in de nieuwe constellatie van SER Brabant.

De volgende zaken waren toen met name aan de orde:

1. de betrokkenheid van niet-overheidspartijen bij de ruimtelijke planningsstructuur en de regionale planningsoverleggen;
2. mogelijke nieuwe "rood voor groen" arrangementen (follow-up van het project Botsende corridors uit de Strategische Agenda)

Over deze aangelegenheid is teruggerapporteerd in bestuur SEOB van 16 december. In diezelfde vergadering is besloten de provincie te adviseren om voortaan de ondernemersorganisaties (BZW, MKB Nederland) en de KvK's uit te nodigen voor dit overleg, hetgeen is gebeurd.

5.3 *Reconstructie onder de loep*

In 2004 is door SEOB veel aandacht besteed aan de invulling van de economische en sociale doelstellingen van het reconstructieproces. Dit resulteerde in het advies "Reconstructie onder de loep", waarin tamelijk kritisch werd gereageerd op het sociaal-economisch gehalte van de gebieds- en reconstructieplannen.

De nota werd als advies aangeboden aan de PCLG (Provinciale Commissie Landelijk Gebied) en de PPC. In de PCLG heeft een presentatie plaatsgevonden van de nota, die vooral was bedoeld als input voor de meerjarenaafspraken tussen provincie en reconstructiecommissies. Vastgesteld kan worden dat de nota de nodige invloed heeft op de opinievorming in de PCLG en daarbuiten.

Ook in het PPC-advies aan GS van 15 november klonk dit duidelijk door. De commissie vond dat de sociaal-economische component in de meeste reconstructie- en gebiedsplannen onvoldoende stevig was uitgewerkt. De provincie werd als regisseur van het proces opgeroepen tot meer creativiteit m.b.t. het stimuleren van vitaliteit en leefbaarheid en met concrete en vernieuwende oplossingen te komen.

Ook onderschreef de PPC het belang van vernieuwende initiatieven met betrekking tot thema's als 'rood voor groenfinanciering', nieuwe landgoederen en de wisselwerking stad en platteland.

5.4 *Beleidsbrief "Bedrijven, zelfstandige kantoorvestigingen, detailhandel en Voorzieningen"*

Deze beleidsbrief was een rechtstreekse vertaling van de partiële streekplanherziening.

Op aangeven van de commissie Ruimte (BSK) heeft SEOB positief gereageerd op deze beleidslijn, die in de plaats kwam van de nota "Op Maat" en de nota Detailhandel (PDV/GDV). Belangrijke verbetering was dat de zgn. 5000 m²-problematiek nu beter was geregeld, de nota Op Maat had op dat punt te lang voor een beleidsvacuüm gezorgd. Kritische kanttekening betrof het gemis van een actuele provinciale visie op de bovenregionale detailhandels- en voorzieningenstructuur. Ter adstructie werd gewezen op het gedoe rond de vestiging van een factory outletcentrum in West-Brabant.

5.5 *Beleidsnota "Buitengebied in ontwikkeling" (Bio)*

Deze (concept)beleidsnota is door SEOB redelijk positief ontvangen, men vond het een goede stap voorwaarts voor het ruimtelijk faciliteren van de thema's vitaliteit en leefbaarheid. SEOB nam het advies van de commissie Ruimte (BSK) over, met navolgende kanttekeningen.

De Bio-nota geeft een redelijk goede beschrijving van de sociaal-economische situatie op het platteland, hoewel op dat punt nog wel een verdiepingsslag moet plaatsvinden. De indruk was echter wel dat er nog maar heel bescheiden ruimte wordt gegeven aan gemeenten om hun problematiek en ambities ruimtelijk goed aan te pakken. Daarom werd geadviseerd een aantal concrete pilots te starten, om concrete ervaring op te doen met de ruimtelijke invulling van de sociaal-economische aspecten, steeds gebaseerd op de dorpsontwikkelingsplannen. Verder werd nog gewezen op een 4-tal specifieke problemen, namelijk het gevaar van een nieuwe planfiguur (de gemeente die een gebiedsgerichte visie moet presenteren), de positie van de niet aan het buitengebied gebonden bedrijvigheid die als nevenactiviteit is begonnen, de problematiek van de doorgroei van plaatsgegeven bedrijvigheid en tot slot de problematiek van de solitaire vestigingen in het buitengebied.

5.6 *Herstructurering bedrijventerreinen*

In het bestuur SEOB is tijdens het verslagjaar enkele keren de voortgang besproken met de Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen. Ook in het periodiek overleg met GS kwam dit aan de orde. Door SEOB is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de financiële randvoorwaarden. Gelet op de forse herstructureringsopgave in Brabant werd berekend dat er tot 2008 minstens €50 mln. publiek geld (rijk, provincie, gemeenten) nodig zou zijn om de ambitieuze doelstellingen te realiseren. In dat verband werden overigens vraagtekens gezet bij het

uitgangspunt van een 'revolving fund', dat weinig realistisch werd geacht.

In de context speelde voor SEOB nadrukkelijk de relatie met het Afsprakenkader Streekplan en de daarin opgenomen inspanningsverplichtingen t.a.v. zorgvuldig ruimtegebruik d.m.v. intensivering en herstructurering. In dat licht werd het nodige gewicht toegekend aan het instrument van de herstructureringsmaatschappij.

5.7 *Monitoring bedrijvenlocaties (afsprakenkader streekplan)*

In het afsprakenkader Streekplan van 2002 was al vastgelegd dat er een degelijk monitoringsysteem zou komen van de inbreidings- en uitbreidingsruimte voor bedrijvenlocaties. In 2004 was dit nog niet gereed, met name het in kaart brengen van de inverdienruimte bleek een taai en lastige opgave.

Tijdens bestuurlijk overleg met de gedeputeerden Hoes en Rüpp op 5 juli is besloten tot een wat meer praktische invulling door het opstellen van een Brabantbrede "herstructureringsatlas". Afspraak was op begin 2005 een goede nulmeting te hebben, opdat niet meer kostbare tijd verloren zou gaan.

5.8 *Kempisch bedrijvenpark*

Gedurende het verslagjaar is de ontwikkeling rond het Kempisch bedrijvenpark nog een enkele keer aan de orde geweest in SEOB. Met teleurstelling moest worden geconstateerd dat – ondanks de steun van bedrijfsleven én milieubeweging (Strategische Agenda) – dit belangrijke project uiterst moeizaam van de grond kwam.

Begin 2004 werd besloten een signaal van MKB Noord-Brabant richting GS te steunen, dit naar aanleiding van een brandbrief van de vier Kempengemeenten aan het provinciebestuur.

5.9 *Vereenvoudiging regelgeving /procedures*

Conform afspraken met GS heeft SEOB in 2004 voor input gezorgd ten aanzien van de vereenvoudiging van regelgeving en procedures. De inbreng spitste zich toe op ruimtelijk terrein.

Een greep uit de voorstellen:

- **parallel schakelen van procedures**
- **sturen op minimale i.p.v. maximale termijnen**
- **beperken beroepsmogelijkheden**
- **afschaffen van bouwlimieten (zowel t.a.v. hoogten als bebouwingspercentages)**
- **afschaffen verplichting tot verplaatsen bij groei boven 5000m²**
- **ambtelijk en bestuurlijk meer ontwikkelingsgericht**
- **beperken planschade**

5.10 Deelname in PPC en PCLG

Het bestuur SEOB ging in september akkoord met de voordracht van de heer *drs. J.A.M. Rikken* voor een 2^e en laatste benoeming in de Provinciale Planologische Commissie (PPC).

De heer *drs. L.P. Dubbeldam* heeft in 2004 zitting gehad in de Provinciale Commissie Landelijk Gebied (PCLG) als vertegenwoordiger van SEOB.

5.11 Overige zaken die vooral in commissieverband aandacht kregen in 2004:

- Overloopproblematiek
- BrabantStad
- Nota 'Op Maat' (de kritiek heeft geleid tot een nieuwe bedrijfslijn: zie tekst onder kopje 'Beleidsbrief "Bedrijven, zelfstandige kantoorvestigingen, detailhandel en Voorzieningen")

6. Mobiliteit & Infra

6.1 Kwartiermaken

Het verslagjaar stond grotendeels in het teken van kwartiermaken met het oog op de naderende nota's van Rijk en Provincie, respectievelijk de Nota Mobiliteit en het nieuwe Provinciale Verkeers- en Vervoersplan (PVVP+). Met uitzondering van een enkel briefadvies zijn er in 2004 geen formele adviezen uitgebracht aan het College van GS. Wel is er gevraagd en ongevraagd voor input gezorgd voor de Visie Mobiliteit en de Consultatienota PVVP+. Dit gebeurde vooral via de commissie Verkeer & Vervoer (BSK).

Vanuit het perspectief van kwartiermaken is de adviesagenda SEOB voor 2005/2006 ingekleurd, ook tegen de achtergrond van de door GS uit te brengen kaderbrief. In januari zijn hiervoor de eerste lijnen uitgezet tijdens een bestuurlijk overleg met gedeputeerde Janse de Jonge en zijn ambtenaren. De volgende zaken zijn in dat verband aangemeld als potentiële adviesvraagstukken:

- **De gebiedsgerichte aanpak in de stedelijke gebieden t.b.v. de bereikbaarheid van de economische centra: de methodiek van regionale maatregelenpakketten binnen het PVVP+ met bijbehorende (vernieuwende) financieringssystematiek**
- **De prioritering van investeringskeuzes, o.m. in het goederenvervoer (kanalendossier)**
- **De invoering van regionaal prijsbeleid**

6.2 OWN-dossier

In het kader van het provinciaal verkeer- en vervoersbeleid lopen een aantal majeure dossiers, o.m. OV-netwerk BrabantStad, Personenvervoer van Morgen, medefinanciering rijksinfrastructuur en Onderliggend Wegennet (OWN). Met name de ontwikkelingen in laatstgenoemd dossier OWN zijn binnen SEOB nauwgezet gevolgd.

De commissie Verkeer & Vervoer, maar ook vertegenwoordigers van met name KvK's, BZW, EVO en TLN zorgden hier voor input, naar zowel de provincie als naar de samenwerkingspartners binnen de GebiedsGerichte Aanpak mobiliteit.(GGA)

Het overleg hierover in SEOB had tot gevolg dat richting provincie zorg is uitgesproken over de te grote dominantie van en politieke aandacht voor het dossier OV-netwerk BrabantStad. Dit in contrast met de bevindingen uit het rapport "Kortste afstanden, grootste kansen" in het kader van de Strategische Agenda Milieu, Economie en Ruimte, waarin voor de regionale bereikbaarheid vooral aandacht gevraagd werd voor autobereikbaarheid.

6.3 Opcenten motorrijtuigenbelasting

Tegen de achtergrond van het structurele tekort aan provinciale middelen voor effectief bereikbaarheidsbeleid (zoals al eerder gesignaleerd in de Vitaliteitsagenda van SEOB) heeft in 2004 in het bestuur SEOB een discussie plaatsgevonden over het verhogen van de opcenten motorrijtuigenbelasting ten faveure van een groter mobiliteitsbudget.

De discussie werd gevoerd op basis van een door het secretariaat opgestelde inventarisatie met informatie over de aanpak in andere delen van het land.

Tijdens de eerste discussieronde (in juni) waren de meningen hierover nog verdeeld, maar in september moest worden geconstateerd dat er vanwege de lastenverzwaring bij het bedrijfsleven geen draagvlak was voor een advies over verhoging van de opcenten. Het bestuur SEOB bleek zelfs unaniem. Met het oog op de vaststelling van de Najaarsnota is hierover aan GS gerapporteerd.

6.4 PVVP+ en de gebiedsgerichte uitwerking

In het najaar zijn in het SEOB enkele besprekingen gewijd aan de uitgangspunten voor het nieuwe PVVP. Voorlopige constatering was dat de provincie de hoofduitgangspunten van de nota Mobiliteit in redelijke mate overneemt. Onduidelijk was overigens wat de provinciale vertaalslag via de Telos-driehoek nu feitelijk zou inhouden.

Wel was helder dat “een acceptabele reistijd van deur tot deur” uitgangspunt was voor het nieuwe provinciale bereikbaarheidsbeleid. Die bereikbaarheid zou gegarandeerd moeten worden door middel van een mix van maatregelen.

In zoverre werden de provinciale plannen redelijk positief ontvangen in het SEOB. Zorg was er echter vooral over de vraag in hoeverre deze integrale bereikbaarheidsfilosofie werd doorgetrokken in de gebiedsgerichte uitwerking (GGA's). Vastgesteld werd dat hiervan in de in GGA-verband vastgestelde regionale probleemanalyses onvoldoende was terug te vinden: teveel optelsommen van projecten die reeds op de plank lagen, te weinig integrale bereikbaarheidsaanpak.

SEOB heeft het College van GS geïnformeerd over de zorg hierover en geadviseerd toe te zien op betrokkenheid vanuit het economisch veld bij de regionale uitwerking, met name in de stedelijke gebieden. In deze valt wel op te merken, dat het ontbreken van integraliteit ook door de betrokken gemeenten in de GGA onderkend werd en dat dit geleid heeft tot het voornemen om in 2005 per regio integrale netwerkvisies HWN-OWN op te gaan stellen.

De organisaties in het bedrijfsleven hebben in 2004 bij provincie en gemeenten in GGA-verband op aangedrongen meer betrokken te worden bij de gebiedsgerichte uitwerkingen. De provincie ondersteunde dit voornemen, maar in 2004 is hier in de diverse regio's nog maar mondjesmaat gehoor aan gegeven.

6.5 *Overige zaken die vooral in commissieverband aandacht kregen in 2004:*

- Dossier Visie Brabantse Kanalen
- Ontmoeting met statenfracties PvdA, CDA, VVD en D'66
- Verkeers- en Vervoersberaad 2004
- Ontwikkeling verkeerszaken in programma BrabantStad
- Onderwerpen uit brief naar de statenfracties vanuit BSK

7. Milieu & Water

In vergelijking met voorgaande jaren zijn op dit beleidsterrein in 2004 betrekkelijk weinig zaken bestuurlijk aan de orde geweest. Dit hield waarschijnlijk verband met het feit dat veel beleid in uitvoering was.

7.1 Waterschappen

Met het oog op de naderende waterschapsverkiezingen is begin 2004 in het SEOB overleg geweest over invloed van het bedrijfsleven in de waterschappen. Een interne werkgroep heeft zich op verzoek van het bestuur gebogen over de mogelijkheid van het instellen van kwaliteitszetels of subcategorieën. Men kwam tot de conclusie dat er in verband met gebrek aan voldoende politiek draagvlak op korte termijn weinig mogelijkheden waren. Voor de langere termijn werd dit echter wel als serieus te onderzoeken optie aanbevolen.

Voorts werd aan de organisaties van het bedrijfsleven geadviseerd een goede coördinatie te betrachten bij de voordrachten voor 'bedrijfsbebouwd' in de waterschappen. Aan de Kamers werd geadviseerd om de fracties bedrijfsbebouwd goed te ondersteunen, met name ten aanzien van de inbreng op onderwerpen als kosten transparantie en kosten-efficiency. Voor de Kamers was dit de aanleiding voor het versterken van hun Contactgroep Waterschappen met de fractievoorzitters en een vertegenwoordiging van de reeds genoemde Vereniging Industriewater.

7.2 Water op maat

SEOB was in het verleden direct betrokken geweest bij de ondertekening van het convenant 'Water op Maat'. Dit onderwerp heeft in 2004 opnieuw op de agenda gestaan.

Halverwege het verslagjaar is aan het provinciaal bestuur geadviseerd om – conform de afspraken in het convenant - opnieuw bestuurlijk overleg te arrangeren. Directe aanleiding daarvoor waren signalen vanuit de Vereniging Industriewater (VIW), belangenbehartiger van veel wateronttrekkende bedrijven in Brabant. Naar aanleiding van provinciaal onderzoek naar de effecten van grondwateronttrekkingen en de wijze waarop deze onttrekkingen invloed hebben op de natuur, kon geconcludeerd worden dat de effecten van de industriële grondwateronttrekkingen op de natuur maar zeer gering zijn. SEOB ondersteunde de stelling van de VIW dat het niet meer verdedigbaar was dat bedrijven geen verruiming van de grondwaterhoeveelheden werd toegestaan wanneer zij voldeden aan de gemelde criteria. Tot bestuurlijk overleg zoals aanbevolen door SEOB is het in 2004 niet meer gekomen.

7.3 Zaken die in de Commissie Milieu, Water en Energie aan de orde kwamen:

- Stad & Milieu
- Grondwateronttrekkingen (Water op Maat)
- Handhaving (gesprek met het hoofd Handhaving, de heer E. Bolle)
- Ophoogzand-voorziening
- Samen Stromen (project Tilburgse Waterleidingmaatschappij)
- Bedrijfsvergelijking Zuiveringsbeheer 2002
- Europese Kaderrichtlijn Water
- Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen

Toelichting op enkele commissiepunten:

Stad & Milieu

Door de ministerraad was ingestemd met de Stad & Milieubenadering. Dit principe in de ruimtelijke ordening zou leiden tot minder milieuruimte voor bedrijven. Aan de andere kant ontstonden er ook kansen voor bedrijven, zoals het realiseren van uitbreidingen.

De grote vraag was nu hoe gemeenten hiermee omgaan. Duidelijk was al wel dat de Stad & Milieubenadering een terugkerend item zal worden met economische relevantie. Gelet daarop heeft de commissie de Kamers en SEOB geadviseerd de voortgang te blijven volgen.

Ophoogzand-voorziening

De provincie wil het winnen van ophoogzand in Zuidoost-Brabant terugdringen vanwege de impact op milieu en natuur.

De Commissie heeft de Kamers geadviseerd te reageren op het conceptbesluit en daarbij de volgende punten mee te nemen:

- De slechte bereikbaarheid van Oost-Brabant over het water.
- De afwenteling van de problemen op het buitenland.
- De belasting van de N69.
- De mogelijke alternatieven, zoals gebroken puin.
- De mogelijkheid van diepere winningen bij bestaande plassen.
- De reeds lopende aanvragen (behoren niet getoetst te worden aan het nieuwe beleid).

Samen Stromen

De commissie heeft aandacht besteed aan het project Samen Stromen van de Tilburgse Waterleidingmaatschappij.

Bij dit project wordt afvalwater via een eenvoudige zuivering opgewerkt tot industriewater. De prijs ligt onder het grootverbruikertarief in Tilburg.

De commissie wijst op de vrije markt voor industriewater en ziet dit initiatief als een daarin passend project. Zij hoopt dat ook andere initiatieven van de grond kunnen komen, zoals de onderlinge levering tussen bedrijven. Wel is een duidelijke voorwaarde dat er geen gedwongen winkelnering komt en dat de vrije markt voor industriewater overeind blijft.

Ook mag het niet zo zijn dat dit project voor de provincie een extra reden is om grondwateronttrekkingen te weigeren. De commissie wijst tot slot op de risico van infiltratie van dit rioolwater nabij hoogwaardige grondwaterwinningen..

Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen

Tijdens een werkbezoek aan de het bedrijf Sensus te Roosendaal heeft de commissie aandacht besteed aan de gevolgen van de Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen. De Europese richtlijnen en Nederlandse wetgeving zijn niet altijd goed op elkaar afgestemd.

Dit geldt zeker voor het beleid inzake hoogwaardige reststoffen, die in andere processen worden toegepast als grondstof. Dergelijke reststoffen worden door deze slechte afstemming als afvalstoffen behandeld. Dit leidt tot problemen bij het transport en de goede naam van producten wordt beschadigd. Hierdoor is er internationaal – sprake van een groot concurrentienadeel.

Het probleem wordt opgelost als VROM haar wetgeving repareert. De commissie heeft samen met de provincie actie ondernomen richting VROM.

8. Organisatie en werkwijze

8.1 Samenstelling bestuur

Het bestuur van SEOB bestaat uit vertegenwoordigers van de organisaties van het Brabantse bedrijfsleven, met een paritaire verdeling naar werkgevers en werknemers.

De zetelverdeling in 2004 was als volgt:

BZW	4 zetels
MKB Brabant	2 zetels
ZLTO	2 zetels
FNV	4 zetels
CNV	2 zetels
Vakcentrale MHP	2 zetels
KvK Oost-Brabant	3 zetels
KvK West-Brabant	2 zetels
KvK Midden-Brabant	2 zetels

Voor een overzicht van de bestuurs-samenstelling in 2004 zij verwezen naar bijlage 2.

Het bestuur kiest uit haar midden voor het tijdvak van twee jaar een voorzitter, vice-voorzitter en secretaris/penningmeester. De functies van voorzitter en vice-voorzitter wisselen per twee jaar tussen werkgevers en werknemers.

Het presidium SEOB had in 2004 de volgende samenstelling:

mr. H.J.G.M. Boogers (MKB), voorzitter
H.J. Keulen (Vakcentrale MHP), vice-voorzitter
drs. J.W. Schipper, secretaris-penningmeester
drs. L.P. Dubbeldam, ambtelijk secretaris

Ten behoeve van de ambtelijke communicatie met de Kamers en hun provinciale commissies nam de heer drs. B.A.S. Pollmann, secretaris Kamer van Koophandel Oost-Brabant, als waarnemer deel aan de bestuursvergaderingen SEOB en de besprekingen in de Commissie Dagelijkse Zaken.

8.2 Secretariaat

Ook in 2004 werd op secretariaatsniveau nauw samengewerkt met het Bureau

Samenwerkende Brabantse Kamers (BSK), dat via reeds genoemde commissies bijdraagt aan de advisering en standpuntbepaling in SEOB. Door regelmatig werkoverleg en een goede gezamenlijke werkplanning kon ook in 2004 een hoge mate van efficiency worden bereikt.

Het secretariaat SEOB bestond in 2004 uit drs. L.P. (Leo) Dubbeldam en mevrouw A. (Anita) van der Waal. Naast haar werkzaamheden voor SEOB trad mevrouw Van der Waal tevens op als secretaresse voor BSK. Omgekeerd was dat het geval bij mevrouw M. (Mirjam) Bais, secretaresse BSK. De beleidsadviseurs c.q. secretarissen van de BSK-commissies worden hieronder vermeld.

8.3 Organisatie advisering

Bij de voorbereiding van de advisering door en het overleg in SEOB wordt ernaar gestreefd zoveel mogelijk gebruik te maken van de bij de participerende organisaties aanwezige kennis en deskundigheid. In dat kader spelen de provinciale commissies van de Brabantse Kamers van Koophandel (BSK) een rol bij de voorbereiding van gezamenlijke standpunten en adviezen van SEOB. Voor de samenstelling van deze commissies zij verwezen naar bijlage 3. Voor het overige is gewerkt met ad hoc-commissies en/of werkgroepen.

Het BSK verzorgde de secretariaatsvoering voor de adviescommissies, met de volgende portefeuillevverdeling:

- Commissie Ruimtelijke Ordening
De heer drs. J. (John) Rikken
- Commissie Verkeer en Vervoer
De heer ir. A. (Ad) Verhoeven
- Commissie Milieu, Water en Energie
De heer ir. W. (Wouter) Boon
- Contactgroep Waterschappen
De heer ir. W. (Wouter) Boon

De Commissie Dagelijkse Zaken, bestaande uit de DB-leden aangevuld met de secretaris SEOB en de coördinator van het BSK, verzorgde de bestuurlijke coördinatie en afstemming. Deze Commissie fungeerde ook als agendacommissie voor de bestuursvergaderingen en men is voorts ook gemachtigd tot de afhandeling en verdere uitwerking van bestuursbesluiten.

In 2004 kwam de Commissie maandelijks bijeen, soms gecombineerd met het periodiek overleg met de gedeputeerde voor Economische Zaken. Voorts werd voor zover nodig bilateraal overleg aangegaan met andere gedeputeerden en gremia.

8.4 *Communicatie en PR*

In 2004 is veel aandacht besteed aan externe communicatie en PR naar aanleiding van de advisering SEOB. Met name de website www.seob.nl werd gebruikt om derden te informeren over de voortgang van diverse zaken die aan de orde kwamen.

8.5 *Financiën*

De inkomsten van SEOB kwamen ook in 2004 van de provincie Noord-Brabant, de Sociaal-Economische Raad (SER) en de Brabantse Kamers van Koophandel in de onderlinge verhouding van respectievelijk 50:25:25.

De bijdragen zijn geïndexeerd overeenkomstig de gangbare trendmatige aanpassingen voor de algemene en gemiddelde loon- en prijsontwikkeling.

Door de provincie vond bevoorschotting plaats op basis van 95% van de maximale bijdrage voor 2004 ad. € 133.865 (inclusief SER bijdrage). De bijdrage van de Kamers werd zoals gebruikelijk op nacalculatorische basis vastgesteld en bedroeg in 2004 € 55.213.

In totaliteit was voor 2004 een budget beschikbaar van ca. € 192.220, hierop was de begroting afgestemd. Aan het eind van het verslagjaar bleken zich geen overschrijdingen te hebben voorgedaan. Voor meer informatie zij verwezen naar het financieel jaarverslag 2004, voorzien van een goedkeurende verklaring van Ernst & Young d.d. 15 april 2005.

Bijlage 1

Standpunten en adviezen

Startnota Innovatie 'Brainport Brabant'
(januari)

BrabantStad (februari)

OWN / OV Netwerk BrabantStad (februari)

EU-fondsen werkgelegenheid (maart)

ICT-infrastructuur op bedrijventerreinen
(Stec-rapport) (april)

Ontwikkelingen jeugdwerkloosheid (april)

1^e Concept uitwerkingsplannen Streekplan
(mei)

Reconstructie onder de loep (juni)

Beleidsbrief 'bedrijven, zelfstandige
kantoorvestingen, detailhandel en
voorzieningen' (juni)

Arbeidsmarkt in 2010 (juni)

Nota Ruimte (juni)

Beleidsnota 'buitengebied in ontwikkeling'
(september)

Herstructurering bedrijventerreinen
(september)

Innovatie-HRM (september)

Sociaal Economische Verkenning (SEV
2005) (oktober)

Opcenten motorrijtuigenbelasting
(september / oktober)

Van SEOB naar SER Brabant (november)

Bijlage 2

Samenstelling bestuur SEOB in 2004

MKB-Nederland

mr. H.J.G.M. Boogers, voorzitter

H.J. Bekkema

L.W.P.J.M. Seeuwen

CNV

H.A.M. Grimbergen

M. Schumacher

FNV

H. Walravens (per februari)

3 vacatures

Vakcentrale MHP

J.M.H. van Bruggen

H. van Herpen (tot april)

H.J. Keulen (per april)

BZW

mr. H.J.J.M. Oderkerk

drs. J.M. de Vet

J.H.J. van Vroenhoven

ir. J.P.H. Iding

ZLTO

drs. K. van Heesbeen

mr. F. de Wijs

KvK West-Brabant

drs. J.W. Schipper

L.H. van der Kallen

KvK Oost-Brabant

J.H.M. van de Vall

J. Setton

drs. J.A.M. van Tienen (waarnemerszetel)

KvK Midden-Brabant

A.H.M. van Valen

drs. L.L. de Hoon

Secretariaat

drs. L.P. Dubbeldam, secretaris

mw. A. van der Waal

Bijlage 3

Samenstelling commissies en werkgroepen

Commissie Milieu, Water en Energie

Voorzitter
drs. J.W. Schipper
Kamer van Koophandel West-Brabant
Secretaris
ir. W.W.M. Boon
BSK

Vertegenwoordigers namens de Kamers
ir. A. Bierhof
Kamer van Koophandel Oost-Brabant
mr. Th. Van Hattum
“

R. Liebregts
Kamer van Koophandel Midden-Brabant
vacature
“

A.J. Jongevos
Kamer van Koophandel West-Brabant

Deskundigen/adviseurs
dr.ir. J. Basters
Syngenta Manufacturing BV
drs. E. Talstra
FNV
W.P. Mercx
ir. P.J.B. Kemerink
BMD Zuidwest Nederland
ir. J. Burger
Coca Cola Beverages Nederland BV
mr. J. van Mourik
BZW
drs. G.M.J. de Ruiter
Vlisco BV

Commissie Ruimtelijke Ordening

Voorzitter
J.H.M. van de Vall
Kamer van Koophandel Oost-Brabant
Secretaris
drs. J.A.M. Rikken
BSK

Vertegenwoordigers namens de Kamers
mr. C.M. Bolhaar
Kamer van Koophandel Oost-Brabant
mw. drs. K. van Vliet
“

A.C.M. van Sprang
Kamer van Koophandel Midden-Brabant
mw. ing. J.C.M. Doevedans
“

drs. Th.B. ter Huurne
“

J.F. Videler
Kamer van Koophandel West-Brabant
drs. G. Sand
“

Deskundigen/adviseurs
drs. J.M. de Vet
BZW
drs. J.M. Goris (tot febr.)
gemeente 's-Hertogenbosch (S.B.O.)
dr.ir. M. Glaudemans (tot febr.)
Aero Architectuur & RO
J. Luypen (v.a. maart)
gemeente Oss
J.L.M. de Groot
drs. H.G.J. Linders
BRO Adviseurs Vught

Commissie Verkeer en Vervoer

Voorzitter

drs. L.L. de Hoon
Kamer van Koophandel Midden-Brabant
Secretaris
ir. A.P.J.M. Verhoeven
BSK

Vertegenwoordigers namens de Kamers

P.J. van der Meij
Kamer van Koophandel Oost-Brabant
mw. drs. J. Houben
“
A.P.W. van Breugel
Kamer van Koophandel Midden-Brabant
mw. K. Massuger-Vrienten
“

drs. Th.B. ter Huurne (t.k.n.)

“

H.A.M. Grimbergen
Kamer van Koophandel West-Brabant
drs. M.M.A.J. Voeten
“

Deskundigen/adviseurs

C. Mutsaers
Transportbedrijf H. van Strien
(plv. E. van de Meerendonk, Transport
Logistiek Nederland)
H. Goijer
EVO
(plv. ing. K.C.J.G. Buuts, EVO)
ing. M.A.C. Mens
BZW
drs.ing. W.P. Buijs
DTV Consultants

Contactgroep Waterschappen

Voorzitter

L.Th. Bartels
HH West-Brabant
Secretaris
ir. W.W.M. Boon
BSK

Leden

ir. P.G.J. Beltman
Waterschap De Maaskant
R. Wester
Fuji Photo
A.W. van der Nat
HH Alm en Biesbosch
A.J.M. van den Acker